

استعدادی که اسم ندارد!

گفت و گوا گرافیستی که هنرش

تبدیل کلمات و جملات به نقاشی است

و نمی داند که چطور این استعدادش را کشف کرده

نسیم سهیلی | خبرنگار

پرونده

جان بخشیدن به حروف و تبدیل کلمات و جملات به نقاشی و طرح‌های گرافیکی، ایده زیبایی است که از سال‌ها قبل مورد توجه هنرمندان و استقبال مردم بوده زیرا قدرت حروف و جذابیت‌شان هنگامی که لباس تصویر می‌پوشند و به گرافیک می‌پیوندند، دوچندان می‌شود. در بین هنرمندان ایرانی «حمیدرضا بیدقی» گرافیستی خوش ذوق است که نه تنها به کلمات بلکه به جملات هم جان می‌بخشد. کارهای دیدنی او در صفحه مجازی «دستو طرح» منتشر می‌شود و توانسته است مخاطبان زیادی را نیز به خود جلب کند. در پرونده امروز زندگی‌سلام با این گرافيست هنرمند گپوگفتی داریم تا بیشتر درباره «دستو طرح» و هنر ترکیب کلمات و گرافیک بدانیم. قبل از هر چیز باید بدانیم که «دستو طرح» عنوان فعالیت‌های هنری است که یک گرافيست در آن با تک‌کلمه‌ها یا عبارت‌های کوتاه و با همراهی قطعه‌ای موسیقی، دست به خلق تصاویری می‌زند که از آن طریق می‌توان مفاهیم و پیام‌های مطول و درخوری ارائه داد.

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

یکشنبه ۲۸ اردیبهشت ۱۳۹۹
۲۳ رمضان ۱۴۴۱ • ۱۷ می ۲۰۲۰
شماره ۲۰۳۸۱

۱۶۰۱

راهنمای نگهداری
از ۹ ماده غذایی

شکست غول کنکور در دوران کرونا

داوطلبان ورود به دانشگاه از اطلاعیه جدید

سازمان سنجش درباره تغییرات منابع آزمون و

زمان آن، چطور به عنوان یک سکوی پرش برای

پیشرفت استفاده کنند؟

اعتراض «مهران مدیری»

به فردی که او را نشناخت

با حرفه نانوائی آشنا شوید

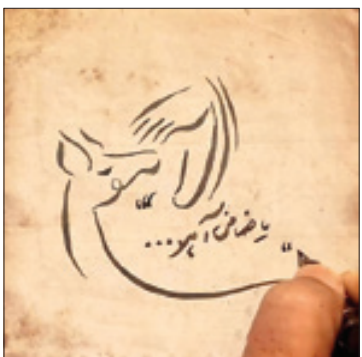
سینا صفوی، مدرس تکنیک‌های نوین نانوائی

از زیر و بم و روده این حرفه می‌گوید

«ضامن آهو»

دوست داشتنی‌ترین طرح است

این گرافيست طرح ضامن آهویی را که برای امام رضا (ع) کار کرده به عنوان بهترین دوست داشتنی‌ترین کارش معرفی می‌کند و این باره می‌گوید: «این کار به این صورت است که کلمه آهو تبدیل به دست حضرت (ع) می‌شود که بر سر آهویی کشیده شده است. استقبال مردم هم از این طرح برایش بسیار جالب بود و به شدت مورد تمجید مردم قرار گرفت که این موضوع برای گروه و نفره ما، بسیار دلگرم کننده بود».

نقد به محتوای کارهایم داشته‌اند

اما اجرا، نه

بیدقی با ذکر این که تا امروز کسی از لحاظ اجرا به کار من انتقادی نکرده، می‌گوید: «اگر هم نقدی بوده به محتوا بوده نه اجرا چون اجرای ما حاصل ۳۰ سال تجربه است. من گرافيست و تصویرگر هستم تاکنون بیش از ۲۰ کتاب تصویرسازی کرده‌ام. همچنین ویرک‌شاپ‌های متعددی در سطح کشور برگزار کرده‌ام. در نقدها مثلاً می‌گویند چرا فلان محتوا را انتخاب کردید؟ البته صفحه مجازی ما مانند یک مجله است و موضوعات مختلف با محتوای متفاوتی دارد. شما وقتی مجله‌ای را ورق می‌زنید، ممکن است از برخی صفحات خوش‌تان بیاید ممکن است این‌طور نباشد. صفحه مجازی ما و مخاطبان‌ش طیف گسترده و متفاوتی دارد و افراد زیاد با سلیقه‌های گوناگون نقدهای متفاوتی نیز دارند.»

برای آینده، برنامه‌های ویژه‌ای داریم

بیدقی با اشاره به این که فعلاً در صفحه مجازی کارهای یک دقیقه‌ای و کمی طولانی‌تر ارائه می‌دهیم، اضافه می‌کند: «برای آینده برنامه مدونی با تلویزیون خواهیم داشت که در این زمینه صحبت‌های اولیه را انجام داده‌ایم. همچنین با یکی از درگاه‌های تلویزیون مجازی نیز صحبت‌های اولیه را انجام داده‌ایم و قرار است صفحه‌ای به ما اختصاص بدهند. در برنامه‌های آینده ما که ویژه خواهد بود، همه چیز دست خودمان و به خواست خودمان است. ممکن است در آینده تصمیم بگیرم که به صورت گسترده‌تر کار کنم مثلاً با شبکه خاصی کار کنم یا اپلیکیشن خاصی را راه‌اندازی کنم. طرح و برنامه در این زمینه بی‌نهایت است که می‌توانم روی همه آن‌ها فکر کنم و تصمیم بگیرم. کارهای زیادی در این حوزه می‌توان انجام داد زیرا حروف، کلمات و محتوا بی‌نهایت است. هم‌اکنون نیز در حال انجام کاری جهانی با حروف لاتین و درباره کرونا هستم.»

در تبدیل کلمات به نقاشی

محدودیت نداریم

این طراح خوش ذوق با بیان این که ما هر روز در فضای مجازی آموزش مجازی نیز داریم، می‌افزاید: «ما به کسانی که به این هنر علاقه‌مند هستند، آموزش می‌دهیم. به جز آموزش فضای دیگری نیز در نظر گرفته‌ایم که حالت سرگرمی دارد. به این صورت که مردم کلماتی را می‌گویند و ما با آن‌ها، طراحی انجام دهیم. البته این کار بدون هیچ فکر یا ایده‌ای از پیش تعیین شده است یعنی در لحظه و به صورت زنده اتفاق می‌افتد. بخش دیگری در پیچ‌مان داریم به نام «دستو طرح‌ها تون». این بخش به صورتی است که مردم داستان‌های خود را می‌گویند و ما آن را طراحی می‌کنیم. با این کار به سمت داستان‌گویی کودک با کمک این هنر حرکت کرده‌ایم تا بتوانیم برای این رده سنی هم در راستای تولید محتوای سالم و در عین حال آموزنده جذاب قدمی برداریم. همان‌طور که متوجه شدید، دستو طرح هیچ انتهایی ندارد و می‌تواند در زمینه‌های مختلف بروز کند. ما محدودیت تبدیل کلمات هم نداریم یعنی کلمه‌ای یافت نمی‌شود که ما نتوانیم آن را به تصویر و نقاشی تبدیل کنیم. البته باید بگویم کار کردن با الفبای لاتین آسان‌تر است زیرا در الفبای فارسی اتصالات محدود کننده و مشکل است. حتی زبان چینی و ژاپنی هم آسان‌تر است زیرا آن الفباها، ذاتش تصویری است اما برای زبان فارسی کار کمی دشوار است.»

ادعا می‌کنم که کیفیت کارم

در دنیا تک است

«مشابه این کار در خارج از ایران، انجام نمی‌شود و فردی را نمی‌شناسم که کاری مشابه دستو طرح انجام داده باشد»، بیدقی با این مقدمه می‌افزاید: «البته کسانی هستند که با کلمات طراحی می‌کنند اما ما با جملات هم طراحی می‌کنیم و فکر می‌کنم مشابه کار ما را با این کیفیت کسی انجام نمی‌دهد. بیان ما بیانی هشدار دهنده، آموزنده و گرافیکی است و با کارهای دیگر تفاوت دارد. به عنوان مثال هنرمندان خارجی می‌نویسند پیتزا و تبدیلش می‌کنند به غذای پیتزا. این کاری ساده و پیش پا افتاده است اما کار ما متفاوت است. مثلاً ما وقتی می‌نویسیم برادر خوب، تبدیلیش می‌کنیم به تمثالی از امام حسین (ع) و برادرش حضرت ابوالفضل (ع) یعنی محتوای جملات را با گرافیک آن که به هم مرتبط است در می‌آمیزیم. یاد نمونه‌ای دیگر، مبحث فاصله‌گذاری اجتماعی برای مقابله با ویروس کرونا را داشتیم که من این جمله را به نقاشی آدم‌هایی که از هم فاصله دارند، تبدیل کرده‌ام. لذا در کار من محتوا و گرافیک در هم تنیده شده و به هم مرتبط است. همچنین ترانه‌هایی داریم که از آن بیان گرافیکی می‌گیرم. نمونه این کار را در جهان نداریم و وارد شدن در این مبحث دشوار است زیرا سابقه هنری زیادی می‌خواهد. این را هم بگویم که اجرای این کار تنها محدود به زبان فارسی نیست. مادر کنار آن با حروف لاتین نیز کار می‌کنیم و به زودی این هنر در اروپا و آمریکا نیز کار خود را آغاز می‌کند. هم‌اکنون مشغول انجام کار مشترکی بین ایران و ایتالیا هستیم. البته ایتالیا را به این دلیل انتخاب کردیم که گستردگی و شیوع کرونا در ایران و ایتالیا تقریباً زیاد است. همچنین به دلیل شباهت‌های قومی و ژنتیکی دو کشور، این کار مشترک و به زبان ایتالیایی در حال انجام است که به زودی نیز در سطح جهان منتشر خواهد شد و امیدواری زیادی به دیده شدن آن وجود دارد.»

برای حرفه‌ای شدن، گروهی ۲ نفره تشکیل دادیم

بیدقی که حدود ۳۰ سال است این کار را ادامه داده، درباره مسیری که برای پیشرفت طی کرده است می‌گوید: «اوایل برای خودم و پناه به علائق شخصی این کار را انجام می‌دادم. بعد کم‌کم پان آن به جمع‌های دوستان و مهمانی‌های فامیلی باز شد و اسبابی شد برای تفریح و سرگرمی‌مان. در همان دوران از جانب اطرافیان تشویق و حمایت می‌شد اما از این هنر یا استعداد به صورت حرفه‌ای استفاده نمی‌کردم چون هنوز جایگاهش را پیدا نکرده بودم. بعد از این که استقبال اطرافیانم را به این هنر دیدم، تصمیم گرفتم کار را به صورت جذاب‌تری ارائه دهم تا علاوه بر تأثیرگذاری بیشتر برای مخاطب، سرگرم کننده هم باشد. الان در کارهای دستو طرح که برای شبکه‌های مجازی انجام می‌دهیم، مادونفره هستیم. من طراحی می‌کنم و همکارم «امیر قدیمی» کار تدوین را انجام می‌دهد. تمام ایده‌ها حاصل همفکری مادونفره است. گاهی هم همسران‌مان در انتخاب ایده به ما کمک می‌کنند اما مرحله اجرایی را دونفری انجام می‌دهیم. اگر شما هم دقت کرده باشید متوجه شده‌اید که دنبال کنندگان مادر فضای مجازی در این مدت به صورت پلکانی سیر صعودی داشته‌اند و کارهای مابیشتر از بعضی هنرهای دیگر دیده شده. این هنر در تلویزیون نیز قابل بخش و دیده شدن است و محدود به فضای مجازی نیست.»

به روز، سریع و جذاب هستیم

از این دانش آموخته گرافیک درباره رموز موفقیتش در این کار از نظر خودش می‌پرسم که می‌گوید: «طرح‌هایی که در باره مسائل اجتماعی کار می‌کنیم به دلیل این که باید به روز و مرتبط با مسائل روز جامعه باشد، با سرعت بالایی به خروجی می‌رسد. البته که در کنار سریع بودن، جذابیت هم برای‌مان مهم است. مثلاً در یک بازی فوتبال مهم، بعد از گل زده شده، شامی توانی طرح‌ها را در شبکه مجازی‌مان در باره همان گل با بازی ببینید. در مقوله کرونا، سیل، مسائل معیشتی مردم و... که مسائل اجتماعی مهمی محسوب می‌شوند، ما در تولید محصولات حضور پررنگی داشته‌ایم. اوایل دید ما به این سمت و سو نبود، به دلیل این که مخاطب‌مان مشخص نبود اما امروز تعداد زیاد مخاطبان به حدی رسیده که بسیاری از مردم خودشان درخواست‌هایشان را به ما اعلام می‌کنند و ما همان‌ها را برایشان با این هنر، زنده و ماندنی می‌کنیم. امروز بیشتر از گذشته دنبال کارهایی با مضامین اجتماعی هستیم. دغدغه‌های جهانی مثل حقوق بشر، نظام سلطه، مشکلات کارگران، کرونا، حضور آمریکا در عراق، کمک به فقرا و... موضوعاتی هستند که مردم از ما خواسته‌اند تا ساکت نشینیم و طرحی برای‌شان خلق کنیم.»

این هنر ریشه تاریخی دارد

بیدقی با تأکید بر این که این هنر ریشه تاریخی دارد و چیزی نیست که بتوان لقب هنر تازه متولد شده را به آن داد، می‌گوید: «زبان تصویر از میلیون‌ها سال پیش و از نقاشی بر دیوار غار‌ها آغاز شده بود یعنی بشر الفبای تصویری داشته و کم‌کم آن را به الفبای خطی تبدیل کرده است. در قرون اخیر نمونه‌های زیادی داشتیم که خطاط‌ها نیز با کلمات، نقاشی‌های زیادی کشیده‌اند. دستو طرح، امروز مورد توجه قرار گرفته است زیرا مردم با تصویرها که جذاب‌تر از کلمات هستند، ارتباط بیشتری برقرار می‌کنند. تأثیر تصویر نه تنها امروز بلکه در طول تاریخ بشری از نقاشی در غار‌ها گرفته تا تصویر و گرافیک، بیشتر از نوشته است. انسان‌های بی‌سواد کم‌سواد هم می‌توانند با آن ارتباط بگیرند و شاید در افراد باسواد تأثیر بیشتری داشته باشد اما برای همه افراد با هر رده سنی، نکات قابل تأملی ارائه می‌دهد.»

